

కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ సంహితా

॥అథ ప్రథమ కాణ్డే సప్తమః ప్రశ్నః॥

హరిః ఓమ్॥ పాకయజ్ఞం వా అన్వాహితాగ్నేః పశవ ఉప తిష్ఠంత ఇడా ఖలు వై పాకయజ్ఞః
సైషాన్తరా ప్రయాజానూయాజాన్ యజమానస్య లోకేవహితా తామాహ్రియమాణామభి
మన్తయేత సురూపవర్షవర్త ఏహీతి పశవో వా ఇడా పశూనేవోప హ్వయతే యజ్ఞం వై
దేవా అదుహన్ యజ్ఞోఽసురాగ్ం అదుహత్తేఽసురా యజ్ఞదుగ్ధాః పరాభవన్ యో వై
యజ్ఞస్య దోహం విద్వాన్ [౧] యజతేఽవ్యన్యం యజమానం దుహే సా మే సత్యాన్తశీరస్య
యజ్ఞస్య భూయాదిత్యాహైష వై యజ్ఞస్య దోహస్తేనైవైనం దుహే ప్రత్తా వై గౌర్దుహే
ప్రత్తేడా యజమానాయ దుహ ఏతే వా ఇడాన్యై స్తనా ఇడోపహూతేతి వాయుర్వధోన్
యర్హి హోతేడాముపహ్వయేత తర్హి యజమానో హోతారమీక్షమాణో వాయుం
మనసా ధ్యాయేన్ [౨] మాత్రే వధ్నముపావసృజతి సర్వేణ వై యజ్ఞేన దేవాః సువర్గం
లోకమాయన్ పాకయజ్ఞేన మనురశ్రమ్యధ్నేడా మనుముపావర్తత తాన్దేవాసురా
వ్యహ్వయంత ప్రతీచీం దేవాః పరాచీమసురాః సా దేవానుపావర్తత పశవో వై
తద్దేవానవృణత పశవోఽసురానజహుర్యం కామయేతాపశుః స్యాదితి పరాచీం
తస్యేడాముప హ్వయేతాపశురేవ భవతి యం [౩] కామయేత పశుమాన్ధాన్యదితి ప్రతీచీం
తస్యేడాముప హ్వయేత పశుమానేవ భవతి బ్రహ్మవాదినో వదన్తి స త్వా ఇడాముప
హ్వయేత య ఇడాముపహూయాన్తానమిడాయాముపహ్వయేతేతి సా నః ప్రియా
సుప్రతూర్తిర్మహానీత్యాహేడామేవోపహూయాన్తానమిడాయాముప హ్వయతే వ్యస్తమివ
వా ఏతద్యజ్ఞస్య యదిడా సామి ప్రాశ్నన్తి [౪] సామి మార్జయంత ఏతత్ ప్రతి వా
అసురాణాం యజ్ఞో వ్యచ్ఛిద్యత బ్రహ్మణా దేవాః సమదధుర్బృహస్పతిస్తనుతామిమం న

ఇ॒త్యా॒హ బ్ర॒హ్మ వై దే॒వానాం బృ॒హస్ప॒తిర్బ్ర॒హ్మణై॒వ య॒జ్ఞగ్ం సం ద॒ధాతి వి॒చ్ఛిన్నం
య॒జ్ఞగ్ం స॒మిమం ద॒ధాత్వి॒త్యాహ సంత॒త్యై విశ్వే దే॒వా ఇ॒హ మాద॒యంతామి॒త్యాహ
సంత॒త్యైవ య॒జ్ఞం దే॒వేభ్యో॑ను ది॒శతి యాం వై [౫] య॒జ్ఞే దక్షి॒ణాం దదా॒తి తామ॑స్య
ప॒శవో॑ను సం క్రా॒మన్తి స ఏ॒ష ఈ॒జానో॑పశు॒ర్భావుకో య॒జమా॑నేన ఖ॒లు వై
తత్కార్య॑మి॒త్యాహు॒ర్యథా దే॒వత్రా ద॒త్తం కు॒ర్వీతాఽత॑మ్ పశూ॒న్తమ॑యేతేతి బ్ర॒ధ్న
పి॒న్వస్వే॒త్యాహ య॒జ్ఞో వై బ్ర॒ధ్నో య॒జ్ఞమే॒వ తన్ మ॒హాయ॑త్యథో దే॒వత్రై॒వ ద॒త్తం కు॒రుత
ఆత్మన్ పశూ॒న్తమ॑యతే దద॒తో మే మా క్షా॒యీత్యా॒హాక్షి॑తిమే॒వోపై॒తి కు॒ర్వతో మే మో॒ప
ద॒సది॑త్యాహ భూ॒మాన॑మే॒వోపై॒తి||[౬]

వి॒ద్వాన్ ధ్యాయే॑ద్భవ॒తి యం ప్రా॒శ్నన్తి యాం॒వై స ఏ॒కాన్ విగ్ం॑శతిశ్శ||1.7.1||

సగ్గ్ శృ॒వా హ సౌ॒వర్చ॑నస॒స్తుమి॒ష్ణమా॑పోది॒తిము॒వాచ య॒థ్నత్రి॒ణాగ్ం హో॑తాఽభూః
కామి॒డాము॒పాఽహ్వా॒థా ఇతి తా॒ముపా॑హ్వా ఇతి హో॒వాచ యా ప్రా॒ణేన దే॒వాన్ దా॒ధార
వ్యా॒నేన మ॒నుష్యా॑నపా॒సేన పి॒తృని॑తి చి॒నత్తి సా న చి॒నత్తి ౩ ఇతి చి॒నత్తితి హో॑వాచ శరీ॒రం
వా అ॒స్మై తదు॒పాఽహ్వా॒థా ఇతి హో॑వాచ గౌ॒ర్వా [౭] అ॒స్మై శరీ॒రం గాం వా॒వ తౌ తత్
ప॒ర్యవ॑దతాం యా య॒జ్ఞే దీ॒యతే సా ప్రా॒ణేన దే॒వాన్ దా॒ధార యయా మ॒నుష్యా॑ జీ॒వన్తి
సా వ్యా॒నేన మ॒నుష్యాన్ యాం పి॒తృభ్యో॑ ఘ్ను॒న్తి సాపా॑సేన పి॒తృన్ య ఏ॒వం వేద
ప॒శుమాన్ భ॑వత్యథ వై తా॒ముపా॑హ్వా ఇతి హో॒వాచ యా ప్ర॒జాః ప్ర॒భవ॑న్తిః
ప్రత్యా॒భవ॑తీత్య॒న్నం వా అ॒స్మై తదు [౮] పా॑హ్వా॒థా ఇతి హో॑వాచౌష॒ధయో వా అ॒స్యా
అ॒న్నమో॑ష॒ధయో వై ప్ర॒జాః ప్ర॒భవ॑న్తిః ప్రత్యా భ॑వన్తి య ఏ॒వం వేదా॑న్నాదో భ॑వత్యథ వై
తా॒ముపా॑హ్వా ఇతి హో॒వాచ యా ప్ర॒జాః ప॒రాభ॑వన్తి॒రనుగృ॑హ్ణ॒తి ప్రత్యా॒భవ॑న్తి॒ర్నుహ్ణ॑తీతి
ప్రతి॒ష్ఠాం వా అ॒స్మై తదు॒పాఽహ్వా॒థా ఇతి హో॑వాచే॒యం వా అ॒స్మై ప్రతి॑ష్ఠే [౯] యం వై
ప్ర॒జాః ప॒రాభ॑వన్తి॒రను గృ॑హ్ణ॒తి ప్రత్యా॒భవ॑న్తి॒ర్నుహ్ణ॑తి య ఏ॒వం వేద ప్రత్యే॑వ తి॒ష్ఠత్యథ వై

తా॒ము॒పా॒క॒హ్వా ఇ॒తి హో॒వాచ॒ య॒స్యై ని॒క్ర॒మణీ ఘృ॒తం ప్ర॒జాః సంజీ॑వ॒న్తిః పి॒బన్తి॑తి చి॒నత్తి॑
సా న చి॒నత్తి॑ ३ ఇ॒తి న చి॒నత్తి॑తి హో॒వాచ ప్ర తు జన॑యతీత్యేష వా ఇడా॒ము॒పా॒క॒హ్వాథా
ఇ॒తి హో॒వాచ వృ॒ష్టిర్వా ఇడా వృ॒ష్ట్యై పై ని॒క్ర॒మణీ ఘృ॒తం ప్ర॒జాః సంజీ॑వ॒న్తిః పి॒బన్తి॑ య
ఏ॒వం వేద॑ పై॒వ జాయ॑తేక॒న్నాదో భ॑వతి॥[00]
గౌర్వా అ॒స్యై తత్ ప్ర॒తిష్ఠా॑క॒హ్వాథా ఇ॒తి విగ్ం॑శతిశ్శ॥1.7.2॥

ప॒రోక్షం॑ వా అ॒స్యై దే॒వా ఇ॒జ్యన్తి॑ ప్ర॒త్యక్ష॑మ॒స్యై యద్య॑జతే య ఏ॒వ దే॒వాః ప॒రోక్ష॑మి॒జ్యన్తి॑
తా॒నేవ తద్య॑జతి యద॒న్వాహార్య॑మాహరత్యేతే పై దే॒వాః ప్ర॒త్యక్షం॑ యద్బ్రా॒హ్మణా॑స్తానే॒వ
తేన॑ ప్రి॒ణాత్య॑థో దక్షి॒ణైక॑వా॒స్యైషా॑థో య॒జ్ఞస్యై॑వ చి॒ద్రమ॑పి దధాతి యద్వై య॒జ్ఞస్య
క్పూ॒రం యద్వి॑లిప్తం తద॒న్వాహార్యే॑ణా [00] క॒న్వాహ॑రతి తద॒న్వాహార్య॑స్యాక॒న్వాహార్య॑త్వం
దే॒వదూ॑తా వా ఏ॒తే యద్ర॑త్విజో యద॒న్వాహార్య॑మాహరతి దే॒వదూ॑తానే॒వ ప్రి॒ణాతి
ప్ర॒జాప॑తిర్ దే॒వేభ్యో॑ య॒జ్ఞాన్వా॑ద్యదిశధన్ రిరి॒చానో॑క॒మన్య॑త స
ఏ॒తమ॑న్వాహార్యమభక్తమపశ్యత్తమాతృన్నధత్త స వా ఏ॒ష ప్రా॒జాప॑త్యో యద॒న్వాహార్యో
య॒స్యైవం విదు॑షోక॒న్వాహార్య॑ ఆప్రియతే సాక్షాదే॒వ ప్ర॒జాప॑తిమృధ్నోత్యపరిమితో
నిరు॑ప్యోకపరిమితః ప్ర॒జాప॑తిః ప్ర॒జాప॑తే [01] రా॒ప్త్యై దే॒వా పై యద్య॑జ్ఞేక॒కుర్వ॑త తద॒సురా
అకు॑ర్వత తే దే॒వా ఏ॒తం ప్రా॒జాప॑త్యమ॒న్వాహార్య॑మపశ్యన్తమ॒న్వాహర॑న్త తతో దే॒వా అభ॑వన్
పరా॑క॒సురా య॒స్యైవం విదు॑షోక॒న్వాహార్య॑ ఆప్రియతే భవ॑త్యాత్మనా పరా॑క॒స్య భ్రా॑తు॒వ్యో
భవ॑తి య॒జ్ఞేన॑ వా ఇ॒ష్టి ప॑క్వేన పూర్తి య॒స్యైవం విదు॑షోక॒న్వాహార్య॑ ఆప్రియతే స
త్వేవే॒షాపూర్తి॑ ప్ర॒జాప॑తేర్భాగోక॒సీ [03] త్యా॒హ ప్ర॒జాప॑తిమే॒వ భాగ॑ధేయేన
సమ॑ర్థయత్యూర్జస్వాన్ పయస్వానిత్యాహోర్జమే॒కవా॑స్మిన్ పయో దధాతి ప్రా॒ణాపా॑నౌ మే
పా॒హి సమా॑నవ్యానౌ మే పా॒హిత్యా॑హోకశిషమే॒వైతా॑మా శాస్తేకీతోక॒స్యక్షి॑త్యై త్వా మా మే
క్షే॒షా అ॒ముత్రా॑క॒ముష్మి॑న్లోక ఇత్యా॒హ క్షీ॑యతే వా అ॒ముష్మి॑న్లోకేకన్నమితః ప్రదానగ్న్

హ్యముఘ్నిన్లోకే ప్రజా ఉపజీవన్తి యదేవమభిమృశత్యక్షితిమేవైనద్గమయతి
 నాఽస్యాఽముఘ్నిన్లోకేఽన్నం క్షీయతే||[౧౪]

అన్వాహార్యేణ ప్రజాపతే-రసి హ్యముఘ్నిన్లోకే పశ్చదశ చ||1.7.3||

బర్హిషోఽహం దేవయజ్యయా ప్రజావాన్ భూయాసమిత్యాహ బర్హిషా వై ప్రజాపతిః
 ప్రజా అసృజత తేనైవ ప్రజాః సృజతే నరాశగ్ంసస్యాఽహం దేవయజ్యయా పశుమాన్
 భూయాసమిత్యాహ నరాశగ్ంసేన వై ప్రజాపతిః పశూనసృజత తేనైవ పశూన్సృజతేఽగ్నిః
 స్వీష్టకృతోఽహం దేవయజ్యయాఽఽయుష్మాన్ యజ్ఞేన ప్రతిష్ఠాం
 గమేయమిత్యాహోఽఽయురేవాత్మన్ ధత్తే ప్రతి యజ్ఞేన తిష్ఠతి దర్శపూర్ణమాసయో [౧౫]
 ర్వే దేవా ఉజ్జితి మనూదజయన్
 దర్శపూర్ణమాసాభ్యామసురానపాఽనుదంతాగ్గీరహముజ్జితిమనూజ్ఞేషమిత్యాహ
 దర్శపూర్ణమాసయోరేవ దేవతానాం యజమాన ఉజ్జితిమనూజ్జయతి
 దర్శపూర్ణమాసాభ్యాం భ్రాతృవ్యానప నుదతే వాజవతీభ్యాం వ్యూహత్యన్నం వై
 వాజోఽన్నమేవాఽవ రున్ధే ద్వాభ్యాం ప్రతిష్ఠిత్యై యో వై యజ్ఞస్య ద్వా దోహా విద్వాన్
 యజత ఉభయత [౧౬] ఏవ యజ్ఞం దుహే పురస్తాచ్చోపరిష్ఠాచ్చైష వా అన్యో యజ్ఞస్య
 దోహ ఇడాయామన్యో యర్హి హోతా యజమానస్య నామ గృప్తీయాత్తర్హి
 బ్రూయాదేమా అగ్మన్నాశిషో దోహకామా ఇతి సగ్గ్స్తుతా ఏవ దేవతా దుహేఽథో ఉభయత
 ఏవ యజ్ఞం దుహే పురస్తాచ్చోపరిష్ఠాచ్చ రోహితేన త్వాఽగ్నిర్దేవతాం గమయత్విత్యాహైతే
 వై దేవాశ్వా [౧౭] యజమానః ప్రస్తరో యదేతైః ప్రస్తరం ప్రహరతి దేవాశ్వైరేవ
 యజమానగ్ం సువర్గం లోకం గమయతి వి తే ముఞ్చామి రశనా వి రశ్మినిత్యాహైష వా
 అగ్నీర్విమోకస్తేనైవైనం వి ముఞ్చతి విష్ణోః శంయోరహం దేవయజ్యయా యజ్ఞేన ప్రతిష్ఠాం
 గమేయమిత్యాహ యజ్ఞో వై విష్ణుర్యజ్ఞ ఏవాఽంతః ప్రతి తిష్ఠతి సోమస్యాఽహం

దే॒వ॒య॒జ్ఞయా॑ సు॒రే॒తా [౧౮] రే॒తో ధి॑షీ॒యేత్యా॑హ సో॒మా పై రే॒తోధా॑స్తేనై॒వ రే॒త ఆత్మ॑న్ధ॒త్తే
 త్వ॑ష్టుర॒హం దే॒వ॒య॒జ్ఞయా॑ ప॒శూనా॑గ్ం రూ॒పం పు॑షే॒యమి॒త్యా॑హ త్వ॑ష్టా పై ప॒శూనాం
 మి॒థునా॑నాగ్ం రూ॒పకృ॑త్తేనై॒వ ప॒శూనా॑గ్ం రూ॒పమాత్మ॑న్ధ॒త్తే దే॒వానాం
 పత్నీ॑రగ్నిర్గృ॒హప॑తిర్యజ్ఞస్య మి॒థునం తయో॑ర॒హం దే॒వ॒య॒జ్ఞయా॑ మి॒థునే॑న ప్ర
 భూ॒యాస॑మి॒త్యాహై॑తస్మాద్వై మి॒థునాత్ ప్ర॑జాపతిర్మి॒థునే॑న [౧౯] ప్రా॒జాయ॑త తస్మాదే॒వ
 య॑జమా॒నో మి॒థునే॑న ప్ర జా॒యతే వేదో॑ఽసి విత్తి॒రసి విదే॑యే॒త్యాహ వేదే॑న పై దే॒వా
 అసు॑రాణాం వి॒త్తం వేద్య॑మవి॒న్ధంత తద్వే॑దస్య వేద॒త్వం యద్య॑ద్భా॒తృవ్యస్యా॑భి॒ధ్యాయే॑త్తస్య
 నామ॑ గృ॒హీయా॑త్తదే॒వాఽస్య సర్వం వృ॑జ్ఞే ఘృ॒తవ॑న్తం కు॒లాయిన॑గ్ం రాయ॒స్పోష॑గ్ం
 సహ॑స్రిణం వేదో దదాతు వాజినమి॒త్యాహ ప్ర సహ॑స్రం ప॒శూనా॑ప్నోత్యా॒ఽస్య ప్ర॑జాయాం
 వాజీ॑ జాయతే య ఏ॒వం వేద॑||[౨౦]

దర్శ॑పూర్ణమా॒సయో॑రుభయతో దే॒వాశ్వా॒స్సురే॒తాః ప్ర॑జాపతిర్మి॒థునే॑నాఽప్నోత్య॑ష్టా చ||1.7.4||

ధృ॒వాం పై రి॑చ్యమా॒నాం య॒జ్ఞోఽను రి॑చ్యతే య॒జ్ఞం య॑జమా॒నో య॑జమా॒నం ప్ర॑జా
 ధృ॒వామా॑ప్యాయమా॒నాం య॒జ్ఞోఽన్వా ప్యా॑యతే య॒జ్ఞం య॑జమా॒నో య॑జమా॒నం ప్ర॑జా
 ఆ ప్యా॑యతాం ధృ॒వా ఘృ॑తేనే॒త్యాహ ధృ॒వామే॒వాఽఽ ప్యా॑యయతి॒తామా॑ప్యాయమా॒నాం
 య॒జ్ఞోఽన్వాప్యా॑యతే య॒జ్ఞం య॑జమా॒నో య॑జమా॒నం ప్ర॑జాః ప్ర॒జాప॑తేర్విభాన్నామ
 లోక॑స్తస్మిగ్గ్స్తా దధామి సహ య॑జమానేనే॒త్యా [౨౧] హో॑యం పై ప్ర॒జాప॑తేర్విభాన్నామ
 లోక॑స్తస్మిన్నేనై॒వం దధా॑తి సహ య॑జమానేన రి॑చ్యత ఇ॒వ వా ఏ॒తద్యద్య॑జతే
 యద్య॑జమానభాగం ప్రా॒శ్నాత్యా॑త్మానమే॒వ ప్రీ॑ణాత్యే॒తావాన్ పై య॒జ్ఞో యా॑వాన్
 య॑జమానభాగో య॒జ్ఞో య॑జమా॒నో యద్య॑జమానభాగం ప్రా॒శ్నాతి య॒జ్ఞ ఏ॒వ య॒జ్ఞం
 ప్రతి॑ష్ఠాపయత్యేతద్వై సూ॒యవ॑సగ్ం సోద॑కం యద్భర్హి॒శ్వాఽప॑శ్చైత [౨౨]
 ద్య॑జమానస్యాఽయతనం యద్యేది॒ర్యత్ పూర్ణ॑పాత్రమన్తర్వేది ని॒నయ॑తి స్వ

ఏ॒వాఽఽయ॑త॒నే సూ॒యవ॑స॒గ్ం సో॑ద॒కం కు॒రుతే॑ స॒దసి॑ స॒న్నే భూ॑యా ఇ॒త్యాహోఽఽపో॑ వై
 య॒జ్ఞ ఆపోఽఽమృ॑తం య॒జ్ఞమే॒వాఽఽమృ॑తమా॒త్మన॑త్యే స॒ర్వాణి॑ వై భూ॒తాని॑
 వ్ర॒తము॑ప॒యన్త॑మనూప॒యన్తి॑ ప్రా॒చ్యాం ది॒శి దే॒వా ఋ॒త్విజో॑ మార్జ॒యన్తామి॒త్యాహై॒ష వై
 దర్శ॑పూర్ణమా॒సయో॑రవభృ॒థో [౨౩] యా॒స్యేవై॑నం భూ॒తాని॑ వ్ర॒తము॑ప॒యన్త॑మనూప॒యన్తి॑
 త్తిరే॒వ సహోఽవ॑భృ॒థమ॑వై॒తి విష్ణు॑ముఖా వై
 దే॒వాశ్చన్దో॑భిరిమాన్లో॒కాన॑నప॒జయ్య॑మభ్య॒జయన్॑ యద్విష్ణు॑క్ర॒మాన్క్ర॑మతే విష్ణు॑రే॒వ
 భూ॒త్వా య॒జమా॑నశ్చన్దో॑భిరిమాన్లో॒కాన॑నప॒జయ్య॑మభి జయ॒తి విష్ణోః
 క్ర॒మోఽస్య॑భిమా॒తిహే॒త్యాహ॑ గా॒యత్రీ వై పృ॒థివీ త్రి॑ష్ట॒భమ॑న్తరిక్షం జాగ॒తీ
 ద్యౌరా॒నుష్ట॑భీర్ది॒శశ్చన్దో॑భిరే॒పేమాన్లో॒కాన్ యథా॑పూర్వమభి జయ॒తి||[౨౪]
 య॒జమా॑నేనే॒తి వ్రత॑దవభృ॒థో దిశ॑స్సప్త చ||1.7.5||

అగ॑న్తు సు॒వః సు॒వర॑గ॒స్మేత్యా॑హ సు॒వర్గ॑మే॒వ లో॒కమే॑తి స॒ందృశ॑స్తి మా చి॒ద్ధి య॒త్తే
 తప॑స్త॒స్మై తే మాఽఽ వృ॑క్షీత్యా॒హ యథా॑య॒జురే॒వైత॑థ్నుభూ॒రసి॑ శ్రీ॒ష్టో రశ్మీ॑నామా॒యుర్ధా
 అస్యా॑యుర్మే॒ ధేహీ॑త్యాహోఽఽశిష॒మేవై॒తామా శా॑స్తి ప్ర॒ వా ఏ॒షోఽస్మాలో॒కాఽఽచ్య॑వతే యో [౨౫]
 విష్ణు॑క్ర॒మాన్క్ర॑మతే సు॒వర్గా॒య హి లో॒కాయ॑ విష్ణు॑క్ర॒మాః క్ర॒మ్యస్తే॑ బ్ర॒హ్మవా॑ది॒నో వద॑న్తి స
 త్త్వి విష్ణు॑క్ర॒మాన్క్ర॑మే॒త య ఇ॒మాన్లో॒కాన్ భ్రా॒తృవ్య॑స్య స॒ంవిద్య॑ పు॒నరి॒మం లో॒కం
 ప్ర॒త్యవ॑రోహే॒దిత్యే॒ష వా అ॒స్య లో॒కస్య॑ ప్ర॒త్యవ॑రోహో యదా॒హేద॑మహ॒మముం
 భ్రా॒తృవ్య॑మాభ్యో దిగ్భ్యోఽస్యై॒ దివ ఇ॒తీమా॑నే॒వ లో॒కాన్ భ్రా॒తృవ్య॑స్య స॒ంవిద్య॑ పు॒నరి॒మం
 లో॒కం ప్ర॒త్యవ॑రోహ॒తి సం [౨౬] జ్యోతి॑షాఽభూ॒వమి॒త్యాహోఽస్మి॑న్నే॒వ లో॒కే ప్ర॒తి
 తిష్ఠ॑త్యే॒న్ద్రీమా॑వృ॒తమ॑న్వావర్త ఇ॒త్యాహో॑సౌ వా ఆ॒దిత్య॑ ఇన్ద్ర॒స్తస్యై॑ఽఽవావృ॒తమ॑ను
 ప॒ర్యావ॑ర్తతే దక్షి॒ణా ప॒ర్యావ॑ర్తతే స్వ॒మేవ వీ॒ర్య॑మను ప॒ర్యావ॑ర్తతే తస్మాద్దక్షి॒ణోఽర్ధ ఆ॒త్మనో॑
 వీ॒ర్యా॑వత్తరోఽథో ఆ॒దిత్య॑స్యై॒వాఽఽవృ॒తమ॑ను ప॒ర్యావ॑ర్తతే స॒మహం ప్ర॑జయా సం మయా

ప్రజే॑త్యా॒హోఽశి॑ష [౨౭] మే॒వైతా॑మా శా॒స్తి సమి॑ద్ధో అగ్ని॑ మే దీది॑హి సమే॒ద్ధా తే అగ్ని॑
 దీ॒ద్యాస॑మి॒త్యాహ॑ యథా॒యజు॑రే॒వైతద్వ॑సుమాన్ యజ్ఞో
 వసీ॑యాన్భూ॒యాస॑మి॒త్యాహోఽశి॑షమే॒వైతా॑మా శా॒స్తి బహు॑ వై గార్హ॑పత్యస్యా॒స్తి
 మిశ్ర॑మి॒వ చ॑ర్యత ఆగ్ని॑పా॒వమా॑నీ॒భ్యాం గార్హ॑పత్యము॒ప తి॑ష్ఠతే పునా॒త్యేవాగ్నిం॑ పునీ॒త
 ఆత్మా॑నం ద్వా॒భ్యాం ప్రతి॑ష్ఠిత్యా అగ్ని॑ గృహ॑పత ఇత్యా॒హ [౨౮] యథా॒ యజు॑రే॒వైతచ్ఛత॑గ్ం
 హి॒మా ఇత్యా॑హ శతం త్వా హేమ॒న్తాని॑న్ధిషీ॒యేతి॑ వావైతదా॒హ పుత్ర॑స్య నామ
 గృహ్ణా॑త్యన్నాదమే॒వైనం॑ కరో॒తి తా॒మాశి॑షమా శా॒సే తన్త॒వే జ్యోతి॑ష్మతీమి॒తి బ్రూ॒యాద్య॑స్య
 పుత్రో॑ఽజాతః స్వా॒త్తేజ॑స్వీ॒వాఽస్య॑ బ్రహ్మ॑వర్చ॒సీ పుత్రో॑ జాయతే తా॒మాశి॑షమా
 శా॒సేఽము॒ష్మై జ్యోతి॑ష్మతీమి॒తి బ్రూ॒యాద్య॑స్య పుత్రో॑ [౨౯] జాతః స్వా॒త్తేజ॑ ఏ॒వాఽస్మిన్
 బ్రహ్మ॑వర్చ॒సం దధా॑తి యో వై యజ్ఞం ప్ర॒యుజ్య॑ న వి॒ముఞ్చ॑త్యప్రతి॒ష్ఠానో వై స భ॑వతి
 కస్త్యా॑ యునక్తి స త్వా వి ము॒ఞ్చత్వి॒త్యాహ॑ ప్ర॒జాపతి॑ర్వై కః ప్ర॒జాపతి॑నై॒వైనం॑ యునక్తి
 ప్ర॒జాపతి॑నా వి ము॒ఞ్చతి॒ ప్రతి॑ష్ఠిత్యా ఈ॒శ్వరం॑ వై వ్రత॑మవి॒సృష్టం॑ ప్రద॒హోఽగ్ని॑ వ్రత॑పతే
 వ్రత॑మచారి॒షమి॒త్యాహ॑ వ్రత॑మే॒వ [౩౦] వి సృ॑జతే శాన్త్యా అప్రదా॒హాయ॑ పరా॒జ్ వావ॑ యజ్ఞ
 ఏతి॑ న ని వర్తతే పున॒ర్యో వై యజ్ఞ॑స్య పున॒రాల॑మ్భం విద్వాన్ యజతే తమ॒భి ని వర్తతే॑
 యజ్ఞో బభూ॑వ స ఆ బభూ॑వే॒త్యాహై॒ష వై యజ్ఞ॑స్య పున॒రాల॑మ్భస్తే॒నైవైనం॑ పున॒రా
 లభ॑తే॒ఽనవ॑రుద్ధా వా ఏ॒తస్య॑ విరా॒డ్య ఆహి॑తాగ్నిః సన్న॒సభః॑ పశ॒వః ఖి॒లు వై బ్రా॒హ్మణ॑స్య
 సభే॑ష్టా ప్రా॒జుత్త॑మ్య బ్రూ॒యాద్గో॑మాగ్ం అగ్ని॑ఽవి॒మాగ్ం అశ్వీ॑ యజ్ఞ ఇత్య॑వ స॒భాగ్ం
 రున్ధే॑ ప్ర సహస్రం పశూ॒నాప్నో॑త్యా॒స్య ప్ర॒జాయాం॑ వాజీ జాయతే॑||[౩౦]
 యః స॒మాశి॑షం గృహ॑పత ఇత్యా॒హోఽము॒ష్మై జ్యోతి॑ష్మతీమి॒తి బ్రూ॒యాద్య॑స్య పుత్రో॑ వ్రత॑మే॒వ ఖి॒లు వై చతు॑ర్విగ్ంశతిశ్చ॑||
 1.7.6||

దే॒వ స॒వితః॑ ప్ర సు॒వ య॒జ్ఞం ప్ర సు॒వ య॒జ్ఞపతి॑ం భగా॒య ది॒వ్యో గన్ధ॑ర్వః కే॒తపూః॑ కే॒తం

నః పునాతు వాచస్పతిర్వాచమద్య స్వదాతి నః॥ ఇన్ద్రస్య వజ్రోఽసి వార్తఘ్నస్త్వయాఽయం
 వృత్రం వధ్యాత్॥ వాజస్య ను ప్రసవే మాతరం మహిమదితిం నామ వచసా కరామహి
 యస్యామిదం విశ్వం భువనమావివేశ తస్యాం నో దేవః సవితా ధర్మ సావిషత్॥ అస్స్వ [32]
 న్తరమృతమపు ధేషజమపాముత ప్రశస్తిష్వశ్వా భవథ వాజినః॥ వాయుర్వా త్వా
 మనుర్వా త్వా గన్ధర్వాః సప్తవిగ్ంశతిః॥ తే అగ్రే అశ్వమాయుష్జస్తే అస్మిష్జవమాదధుః॥
 అపాం నపాదాశు హేమన్ య ఊర్మిః కకుద్మాన్ ప్రతూర్తిర్వాజసాతమస్తీనాఽయం వాజగ్ం
 సేత్॥ విష్ణోః క్రమాఽసి విష్ణోః క్రాంతమసి విష్ణోర్విక్రాంతమస్యజ్కౌ న్యజ్కౌవభితో రథం యౌ
 ధ్వాన్తం వాతాగ్రమను సంచరన్తౌ దూరేహేతిరిన్ద్రియావాన్ పతత్రీ తే నోఽగ్నయః పప్రయః
 పారయన్తు॥[33]

అపు న్యజ్కౌ పశ్చదశ చ॥1.7.7॥

దేవస్యాహగ్ం సవితః ప్రసవే బృహస్పతినా వాజజితా వాజం జేషం దేవస్యాహగ్ం సవితః
 ప్రసవే బృహస్పతినా వాజజితా వర్షిష్ఠం నాకగ్ం రుహేయమిన్ద్రాయ వాచం వదతేన్ద్రం
 వాజం జాపయతేన్ద్రో వాజమజయిత్॥ అశ్వాజని వాజిని వాజేషు వాజినీవత్యశ్వాన్యమధు
 వాజయ॥ అర్వాఽసి సప్తిరసి వాఙ్యసి వాజినో వాజం ధావత మరుతాం ప్రసవే జయత వి
 యోజనా మిమీధ్వమధ్వనః స్కభీత [34] కాష్ఠాం గచ్ఛత వాజేవాజేఽవత వాజినో నో ధనేషు
 విప్రా అమృతా ఋతజ్ఞాః॥ అస్య మధ్వః పిబత మాదయధ్వం తృప్తా యాత
 పథిభిర్దేవయాసైః॥ తే నో అర్వన్తో హవనశ్చతో హవం విశ్వే శృణ్వన్తు వాజినః॥ మితద్రవః
 సహస్రసా మేధసాతా సనిష్ఠవః॥ మహో యే రత్నగ్ం సమిధేషు జభిరే శం నో భవన్తు
 వాజినో హవేషు॥ దేవతా తా మితద్రవః స్వర్కాః॥ జమ్భయన్తోఽహిం వృకగ్ం రక్షాగ్ంసి
 ససేమ్యస్మద్యయవ [35] న్నమీవాః॥ ఏష స్య వాజీ క్షిపణిం తురణ్యతి గ్రీవాయాం బద్ధో
 అపికక్ష ఆసని క్రతుం దధిక్రా అను సంతవీత్వత్ పథామజ్కాగ్ం స్యన్వాపనీఫణత్॥ ఉత

స్మాకస్య ద్రవతస్తురణ్యతః పర్ణం న వేరను వాతి ప్రగర్ధినః శ్చేనస్యేవ ధ్రుజతో అఙ్గుసం పరి
దధికావ్ణః సహోర్జా తరిత్రతః॥ ఆ మా వాజస్య ప్రసవో జగమ్యాదా ద్యావాపుధివీ
విశ్వశమ్భా॥ ఆ మా గంతాం పితరా [3౬] మాతరా చాక మా సోమో అమృతత్వాయ
గమ్యాత్॥ వాజినో వాజజితో వాజగ్ం సరిష్యన్తో వాజం జేష్యన్తో బృహస్పతేర్భాగమవ
జిఘ్రత వాజినో వాజజితో వాజగ్ం సస్సవాగ్ంసో వాజం జిగివాగ్ంసో బృహస్పతేర్భాగే ని
మృధ్వమియం వః సా సత్యా సంధాకభూద్యామిస్త్రీణ సమధర్వమజీజిపత వనస్పతయ
ఇన్త్రం వాజం వి ముచ్యధ్వమ్॥[3౭]

స్కభీతయుయవన్ పితరా ద్విచత్వారిగ్ంశచ॥1.7.8॥

క్షత్రస్యోల్బమసి క్షత్రస్య యోనిరసి జాయ ఏహి సువో రోహవ రోహవ హి సువరహం
నావుభయోః సువో రోక్ష్యామి వాజశ్చ ప్రసవశ్చాకపిజశ్చ క్రతుశ్చ సువశ్చ మూర్ధా చ
వ్యశ్చియశ్చాకన్తాయనశ్చాకన్త్యశ్చ భౌవనశ్చ భువనశ్చాకధిపతిశ్చ॥ ఆయుర్యజ్ఞేన
కల్పతాం ప్రాణో యజ్ఞేన కల్పతామపానో [3౮] యజ్ఞేన కల్పతాం వ్యానో యజ్ఞేన కల్పతాం
చక్షుర్యజ్ఞేన కల్పతాగ్ శ్రోత్రం యజ్ఞేన కల్పతాం మనో యజ్ఞేన కల్పతాం వాగ్యజ్ఞేన
కల్పతామాత్మా యజ్ఞేన కల్పతాం యజ్ఞో యజ్ఞేన కల్పతాగ్ం సువర్దేవాగ్ం అగన్
మాకమృతా అభూమ ప్రజాపతేః ప్రజా అభూమ సమహం ప్రజయా సం మయా ప్రజా
సమహగ్ం రాయస్పోషేణ సం మయా రాయస్పోషోకన్నాయ త్వాకన్నాద్యాయ త్వా
వాజాయ త్వా వాజజిత్యాయై త్వాకమృతమసి పుష్టిరసి ప్రజననమసి॥[3౯]

అపానో వాజాయ నవ చ॥1.7.9॥

వాజస్యేమం ప్రసవః సుషువే అగ్రే సోమగ్ం రాజానమోషధీష్వపున॥ తా అస్మభ్యం
మధుమతీర్ భవన్తు వయగ్ం రాష్ట్రే జాగ్రియామ పురోహితాః॥ వాజస్యేదం ప్రసవ ఆ

బభూ॑వే॒మా చ॒ వి॒శ్వా భు॑వనాని స॒ర్వతః॑ | స వి॒రాజం॑ ప॒ర్యేతి॑ ప్ర॒జానన్ ప్ర॒జాం పు॑ష్టిం
 వ॒ర్ధయ॑మా॒నో అ॒స్మే॒ || వా॒జస్వీ॑మాం ప్ర॒సవః॑ శిశ్రి॒యే ది॒వమి॑మా చ వి॒శ్వా భు॑వనాని స॒మ్రా॒ట్ |
 అది॑థ్స॒ంతం దా॒పయ॑తు ప్ర॒జాన॑న్త॒యిం [౪౦] చ॒ నః స॒ర్వవీ॒రాం ని య॑చ్ఛతు॒ || అగ్నే॑ అ॒చ్ఛా
 వదే॑హ నః ప్ర॒తి నః సు॒మనా॑ భవ॒ | ప్ర॒ణో య॑చ్ఛ భువస్ప॒తే ధ॒నదా॑ అ॒సి న॒స్త్వమ్॑ || ప్ర
 ణో య॑చ్ఛత్వ॒ర్యమా ప్ర॒ భగః॑ ప్ర బృహస్ప॒తిః | ప్ర దే॒వాః ప్రోత॑ సూ॒నృతా॑ ప్ర వాగ్దే॒వీ
 దదా॑తు నః॒ || అ॒ర్యమ॑ణం బృహస్ప॒తిమి॑న్త్రం దానా॒య చోద॑య॒ | వాచం॑ వి॒ష్ణుగ్ం
 స॒రస్వ॑తీగ్ం స॒వితారం॑ [౪౧] చ వా॒జిన॑మ్ || సోమ॑గ్ం రా॒జానం॑ వరు॒ణమ॑గ్నిమ॒న్వార॑భామహే॒ |
 ఆది॑త్యాన్ వి॒ష్ణుగ్ం సూ॒ర్యం బ్ర॒హ్మణం॑ చ బృహస్ప॒తిమ్ | దే॒వస్య॑ త్వా స॒వితః॑
 ప్ర॒సవే॑శ్వినోర్ బాహు॒భ్యాం పూ॒ష్ణో హస్తా॑భ్యాగ్ం స॒రస్వ॑త్యై వాచో య॒న్తుర్య॑స్త్రేణాఽగ్నిస్తా॒వ
 సామ్రా॑జ్యేనాఽభిషి॒చ్ఛామీ॑న్త్రస్య బృహస్ప॒తేస్తా॒వ సామ్రా॑జ్యేనాఽభిషి॒చ్ఛామి॑ || [౪౨]

రయి॑గ్ం స॒వితార॑గ్ం షట్త్రి॑గ్ంశచ్చ॑ || 1.7.10 ||

అగ్ని॑రే॒కాక్ష॑రేణ వాచ॒ముద॑జయదశ్వినౌ ద్వ్యక్ష॑రేణ ప్రా॒ణాపా॒నాపు॑దజయతాం
 వి॒ష్ణుస్త్ర్యక్ష॑రేణ త్రీ॒న్లోకా॑నుదజయథ్సోమశ్చతురక్ష॑రేణ చతు॒ష్పదః॑ ప॒శూను॑దజయత్ పూ॒షా
 ప॒శ్చాక్ష॑రేణ ప॒జ్జీము॑దజయతా॒తా షడ॑క్షరేణ షడ్బు॒తూను॑దజయన్ మరు॒తః
 స॒ప్తాక్ష॑రేణ స॒ప్తప॑దాగ్ం శ॒క్వరీ॑ముదజయన్ బృహస్ప॒తిర॒ష్వాక్ష॑రేణ గాయ॒త్రీ ము॑దజయన్
 మిత్రో న॒వాక్ష॑రేణ త్రి॒వృత॑గ్ం స్తోమముదజయ [౪౩] ద్వరు॑ణో ద॒శాక్ష॑రేణ
 వి॒రాజ॑ముదజయదిన్త్ర ఏ॒కాద॑శాక్షరేణ త్రి॒ష్టుభ॑ముదజయద్విశ్వే దే॒వా ద్వాద॑శాక్షరేణ
 జగ॑తీముదజయన్వస॒వస్ర॑యోదశాక్షరేణ త్రయోద॒శగ్ం స్తోమ॑ముదజయన్
 రు॒ద్రాశ్చ॑తుర్దశాక్షరేణ చతుర్ద॒శగ్ం స్తోమ॑ముదజయన్నాదిత్యాః ప॒శ్చాద॑శాక్షరేణ ప॒శ్చాద॑శగ్ం
 స్తోమ॑ముదజయన్నది॒తిః పో॑డశాక్షరేణ పో॒డశగ్ం స్తోమ॑ముదజయన్ ప్ర॒జాప॑తిః
 స॒ప్తద॑శాక్షరేణ స॒ప్తద॑శగ్ం స్తోమముదజయత్ || [౪౪]

త్రి॒వృ॒తగ్గ్ స్తో॒మ॒ము॒ద॒జ॒య॒థ్న॒భవ॑త్సౌ॒రిగ్ శ॒చ॒||1.7.11||

ఉ॒ప॒యా॒మ॒గృ॒హీ॒తోఽసి॑ నృ॒షదం॑ త్వా ద్దు॒షదం॑ భు॒వన॑సదమిన్త్రాయ జు॒ష్టం గృ॒హ్ణా॒మ్యే॒ష
తే యోని॑రిన్త్రాయ త్వోప॒యామ॒గృ॒హీ॒తోఽస్య॑పు॒షదం॑ త్వా ఘృ॒తస॑దం
వ్యోమ॑సదమిన్త్రాయ జు॒ష్టం గృ॒హ్ణా॒మ్యే॒ష తే యోని॑రిన్త్రాయ త్వోప॒యామ॒గృ॒హీ॒తోఽసి॑
పు॒థివి॑షదం త్వాఽన్త॒రిక్ష॑సదం నాక॑సదమిన్త్రాయ జు॒ష్టం గృ॒హ్ణా॒మ్యే॒ష తే యోని॑రిన్త్రాయ
త్వా॥ యే గ్ర॒హః ప॒ఞ్చజ॑నీనా యేషాం తి॒స్రః ప॒రమ॑జాః॥ దై॒వ్యః కో॒శ [౪౧] స్స॒ము॒బ్జితః॑
తేషాం విశి॑ప్రియాణామిషమూర్జగ్ం సమ॑గ్రభీమేష తే యోని॑రిన్త్రాయ త్వా॥ అపా॑గ్ం
ర॒స॒ము॒ద్వయ॑సగ్ం సూ॒ర్యర॑శ్మిగ్ం స॒మాభృ॑తమ్ అపా॑గ్ం ర॒సస్య॑ యో ర॒సస్తం॑ వో
గృ॒హ్ణా॒మ్యుత్త॑మమేష తే యోని॑రిన్త్రాయ త్వా॥ అయా వి॒ష్ణో జన॑యన్క॒ర్వరా॑ణి స హి
ఘృ॑ణీరురుర్వరాయ గా॒తుః॥ స ప్ర॑త్యుద్దై॒ద్ధరు॑ణో మధ్వో అగ్ర॑గ్ం స్వా॒యాం య॑త్తనువాం
తనూ॑మైరయత॥ ఉ॒ప॒యా॒మ॒గృ॒హీ॒తోఽసి॑ ప్ర॒జాప॑తయే త్వా జు॒ష్టం గృ॒హ్ణా॒మ్యే॒ష తే యోనిః॑
ప్ర॒జాప॑తయే త్వా॥[౪౬]

కో॒శస్త॑నువాం త్రయోద॑శ చ॥1.7.12||

అన్వ॑హ మా॒సా అన్వి॑ద్వనాన్యన్వోషధీ॒రను॑ పర్వ॑తాసః॥ అన్వి॑న్త్రగ్ం రో॒దసీ॑ వావశా॒సే అన్వా॑పో
అజి॑హత జాయమానమ్॥ అను తే దాయి మహా ఇన్ద్రి॑యాయ సత్రా తే విశ్వ॑మను
వృ॒త్రహ॑త్యే॥ అను క్ష॒త్రమ॑ను సహో యజ॑త్రేన్త్ర దే॒వేభి॑రను తే నృ॒షహ్యే॑ ఇన్త్రా॒ణీమా॑సు
నారి॑షు సుపత్నీమహమశ్రవమ్॥ న హ్యస్యా అప॑రం చన జర॑సా [౪౭] మర॑తే పతిః॥
నాఽహ॑మిన్త్రాణి రారణ సఖ్య॑ర్వృషాకపేర్ ఋతే॑ యస్యే॒దమ॑ప్యగ్ం హ॒విః ప్రి॒యం దే॒వేషు॑
గచ్ఛ॑తి॥ యో జాత ఏ॒వ ప్ర॑థమో మనస్వా॒స్తేవో దే॒వాన్ క్ర॑తునా పర్వ॑భూషత్॥ యస్య
శు॒ష్మాద్రో॑దసీ అభ్యసే॒తాం నృ॑మృ॒త్యు మహ్నో॑ స జనా॑స ఇన్త్రః॥ ఆ తే మహా ఇన్తో॑త్యుగ్ర

సమన్యవో యథ్సమరన్త సేనాః॥ పతాతి దిద్యున్నర్యస్య బాహువోర్మా తే [౪౦] మనో
 విష్వద్రియగ్వి చారీత్॥ మా నో మర్ధీరా భరా దద్ధి తన్నః ప్ర దాశుషే దాతపే భూరి యత్రే॥
 నవ్యే దేష్టే శస్తే అస్మిన్త ఉక్తే ప్ర బ్రవామ వయమిన్త స్తువన్తః॥ ఆ తూ భర మాకిరేతత్
 పరిష్కాద్విద్మా హి త్వా వసుపతిం వసూనామ్॥ ఇన్త్ర యత్రే మాహినం దత్తమస్త్యస్మభ్యం
 తద్ధర్యశ్వ [౪౯] ప్ర యన్ధి॥ ప్రదాతారగ్ం హవామహ ఇన్త్రమా హవిషా వయమ్॥ ఉభా హి
 హస్తా వసునా పృణస్వాః ప్ర యచ్ఛ దక్షిణాదోత సవ్యాత్॥ ప్రదాతా వస్త్రీ
 వృషభస్తురాషాట్ఛుష్మి రాజా వృత్రహ సోమపా వా॥ అస్మిన్ యజ్ఞే బర్హిష్యా
 నిషద్యాఃథా భవ యజమానాయ శం యోః॥ ఇన్త్రః సుత్రామా స్వవాగ్ం అవోభిః
 సుమృడీకో భవతు విశ్వవేదాః॥ బాధతాం ద్వేషో అభయం కృణోతు సువీర్యస్య [౫౦]
 పతయః స్యామ॥ తస్య వయగ్ం సుమతౌ యజ్ఞియస్యాఽపి భద్రే సామనసే స్యామ॥ స
 సుత్రామా స్వవాగ్ం ఇన్త్రో అస్మి ఆరాచ్ఛిద్వేషః సనుతర్యుయోతు॥ రేవతీర్నః సధమాద
 ఇన్త్రే సన్తు తువివాజాః॥ క్షుమన్తో యాభిర్మదేమ॥ పో ష్వస్మై పురోరథమిన్త్రాయ
 శూషమర్చత॥ అభీకే చిదు లోకకృథ్సజ్గే సమధ్ను వృత్రహా॥ అస్మాకం బోధి చోదితా
 నభన్తామన్యకేషామ్॥ జ్యౌకా అధి ధన్వసు॥[౫౦]

జరసా మా తే హర్యశ్వ సువీర్యస్యాఽధ్యేకం చ॥1.7.13॥

పాకయజ్ఞగ్ం సగ్గ శ్రవాః పరోక్షం బర్హిషోఽహం ధ్రువామగన్తేత్యాహ దేవ సవితర్దేవస్యాహం క్షత్రస్యోల్బం వాజస్యాగ్ని
 రేకాక్షరేణోపయామగృహీతోసి నృషదమన్వహ త్రయోదశ॥13॥

పాకయజ్ఞం పరోక్షం ధ్రువాం వి సృజతే చ నః సర్వవీరాం పతయః స్యామైకపశ్చాశత్॥51॥

పాకయజ్ఞం ధన్వసు॥

॥హరిః ఓమ్॥

॥శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు॥

॥ఇతి ప్రథమకాండే సప్తమః ప్రశ్నః॥